

'Als we de markt laten doen, verliezen we tijd'

Vlaams minister-president Kris Peeters over de cruciale dossiers van 2010

Kris Peeters: 'Ik vind het verkeerd dat sommigen - en vooral de oppositie dan - het innovatiedebat reduceren tot een budgettaire debat.' © sofie van hoof

Ik ga niet nog eens mijn nek uitsteken voor de staats hervorming als de Franstaligen niet willen meewerken.

KRIS PEETERS, Vlaams minister-president

'Als we de markt laten doen, verliezen we tijd'

Vlaams minister-president Kris Peeters over de cruciale dossiers van 2010

1 Eind 2008 zag elke Vlaming de crisis aankomen. En toch werden de ontvangsten geraamd alsof er helemaal geen crisis was.

Philippe Muyters (N-VA), minister van Begroting en Financien, over het begrotingsbeleid van de regering-Peeters I

Kris Peeters: 'Achteraf is het makkelijk om te zeggen dat we het allemaal hadden moeten zien aankomen. Blijkbaar wordt wel vergeten dat we serieuze budgettaire inspanningen hebben gedaan om Ethias, KBC en Dexia in volle crisis te redden.'

'Het klopt wel dat we op een bepaald moment nog een begrotingscontrole hadden kunnen houden begin 2009, maar die is uiteindelijk niet doorgegaan. Het bleek moeilijk die nog door het parlement te krijgen zo vlak voor de verkiezingen. Het had dan ook niet veel zin. Maar we hebben destijds de inkomens wel degelijk correct ingeschat. Het extra tekort van 200 miljoen euro dat nu gebleken is, bovenop de 1 miljard, heeft vooral te maken met een te ruim ingeschatte onderbenutting van middelen. Er blijkt minder geld nĳt uitgegeven dan door experts gedacht. Maar dat geld is wel naar de burgers en bedrijven gegaan hĳ. Daarvoor hoeft men de vorige Vlaamse regering niet met de vinger te wijzen. En het is niet wijs dat de huidige en de vorige minister van Begroting hierover een robbertje vechten.'

'Overigens vind ik, ondanks de kritiek, dat de begrotingsopmaak van deze nieuwe regering puik is. Je mag toch niet vergeten dat het al heel lang geleden is dat een Vlaamse regering nog zo'n ernstige budgettaire inspanningen heeft moeten doen om de begroting op orde te krijgen.'

2 'De verminderde investeringen door de Vlaamse regering in wetenschappelijk onderzoek en innovatie zullen nefaste en onomkeerbare gevolgen hebben voor de concurrentiepositie van Vlaanderen.'

Karel Vinck, voorzitter van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, in zijn advies over het innovatiebeleid

Peeters: 'Het citaat is volgens mij wat uit zijn context gerukt. Het advies van de VRWB is genuanceerder. Laat het duidelijk zijn: als we een kenniseconomie willen zijn, zijn onderzoek en ontwikkeling en innovatie van essentieel belang. Het is echt niet zo dat we de sense of urgency daar niet van inzien.'

'Ik vind het wel verkeerd dat sommigen - vooral de oppositie dan - het debat over innovatie reduceren tot een budgettaire debat. Het komt er ook op aan snel de juiste keuzes te maken voor onze innovatieprioriteiten, de kwaliteit te bewaken van het onderzoek en ook innovatie maximaal te laten renderen. Het Nederlands motto 'kennis, kunde, kassa' dat voormalig minister van Economie Patricia Ceysens (Open VLD) altijd verdedigde, is het juiste. Alleen blijkt Ceysens dat nu zelf vergeten te zijn en is ze gebiologeerd door het budget.'

'Maar dat wil niet zeggen dat we geen inspanningen zullen doen. Geloof me, deze regering zal, over de hele regeerperiode, het budget voor innovatie fors verhogend dan de 0,016 procent die in de vorige regeerperiode werd gerealiseerd.'

3 'Als we de markt haar gang laten gaan, is er straks geen auto-industrie meer in Vlaanderen.'

Ingrid Lieten (sp.a),

Vlaams minister van Innovatie, in een parlementair debat over overheidssteun voor elektrische wagens

Peeters: 'Als je louter de markt laat doen, verlies je tijd met de transformatie van je economie. Je kunt niet alles laten afhangen van de 'onzichtbare hand' van de markt die groen en wit (milieutechnologie en gezondheidszorg, red.) moet kleuren. Natuurlijk moet de transformatie in de eerste plaats van de bedrijven komen. Het produceren van auto's is niet de taak van een regering. Maar de snelheid en de gerichtheid van die transformatie zal grotendeels afhangen van het flankerend beleid van de overheid.'

'Ik maak me geen illusies. Ook andere landen willen bijvoorbeeld inzetten op die elektrische auto. Maar ik geloof

echt dat wij een stapje voor kunnen hebben. Heel wat producenten hebben gemerkt dat Vlaanderen een goede testmarkt is. Je zou dan achterover kunnen leunen en zeggen: die auto's zullen er dus wel komen. Maar die afwachtende houding is fout.'

'Het komt er op aan als overheid op die producenten toe te stappen, hun te beloven dat we werk maken van de infrastructuur voor zo'n nieuw autopark, dat we ook zelf die auto's zullen kopen. Met Èn doel: de productie van die elektrische auto's naar hier brengen of houden. Of Vlaanderen te laat is daarmee? Neen, dat denk ik niet. De testfase begint in het voorjaar. We zullen doordacht te werk gaan. Het baat niet onrealistisch te zijn. Beloftes over X aantal elektrische auto's die hier over enkele jaren moeten rondrijden, zijn goed voor mooie krantentitels, maar daar koop je niets mee.'

'We moeten van een automobiel- naar een mobiliteitsindustrie in Vlaanderen. Het gaat niet alleen over nieuwe auto's, maar ook over aangepaste ICT en infrastructuur die onze economie en werkgelegenheid ten goede komt. Op de staten-generaal van de industrie die we in februari organiseren, wordt dat een cruciale discussie.'

4 'Er is geen staatshervorming te verwachten. Blijkbaar.' Yves Leterme, - federaal premier, in zijn eerste interviews van 2010

Peeters: 'Ik blijf er, samen met mijn partij en de hele Vlaamse regering, van overtuigd dat een staatshervorming nodig is. We moeten extra instrumenten krijgen. Maar die staatshervorming kan er alleen komen als er onderhandelingsbereidheid is bij de Franstaligen. En die is er vandaag niet of onvoldoende. Ik hoop dat die er zo snel mogelijk komt. Ik heb al met de gemeenschapsdialoog mijn nek uitgestoken. Ik ga dat geen tweede keer doen als duidelijk is dat de Franstaligen niet willen meewerken. Er moet een staatshervorming komen op basis van een dialoog. Denken, zoals het Vlaams Belang, dat je je vlag kan planten en de onafhankelijkheid kan uitroepen om alle problemen de wereld uit te helpen, is al te simplistisch.'

'Het samenwerkingsfederalisme waartoe Yves oproept, zie ik als een uitgestoken hand. Maar zo'n vorm van federalisme vergt dat de samenwerking van beide kanten komt. Als Vlaanderen zich wil uitbouwen als slimme draaischijf van Europa, heb ik een performante douanewetgeving nodig. En die is voorlopig nog federaal. Ook wij doen onze duit in het zakje. Op de vraag van federaal minister van Justitie naar locaties voor extra gevangenis, zijn we ingegaan. Zo moet het tussen overheden gaan.'

'Over BHV kan ik kort zijn. Dat is een federale materie. Iedereen kent onze eisen. Ze staan in het Vlaams regeerakkoord, dat gebaseerd is op de Octopus-nota onder de vorige regering. Zo kan het niet dat aan het territorium van Vlaanderen wordt geraakt. En ook inzake de drie Franstalige burgemeesters in de rand die nog niet benoemd zijn, houden we dezelfde koers aan. Het is en blijft een juridisch dossier. Het is niet omdat N-VA in de regering zit, dat ik van idee verander.'

5 'Ik denk dat Peeters en zijn entourage wel degelijk beseffen dat de Maddens-doctrine niet de juiste is. Maar het zal wel de prijs van een politiek compromis zijn zeker?'

Dirk Van Mechelen (Open VLD), voormalig Vlaams vicepremier en minister van Begroting in 'Dit Was', het jaaroverzicht van De Tijd

Peeters: 'Maar de Maddens-doctrine staat niet in het Vlaams regeerakkoord hÈ. Ik heb dan ook niet de behoefte die te verdedigen. Een communautaire verrottingsstrategie is niet aangewezen. Maar het is niet meer dan normaal dat Vlaanderen zijn eigen bevoegdheden maximaal gebruikt. Maar dat betekent niet dat je iemand tegenwerkt.'

'En die verhalen over het financieel laten doodbloeden van de federale regering? Pf, de Vlaamse regering doet al een serieuze inspanning door een begrotingsevenwicht in 2011 te realiseren. En neen, we gaan daarbovenop geen overschotten boeken om de begroting van de nv België te redden. Als men natuurlijk wil dat de financieringswet wordt aangepast, dan moet de staatshervorming ook op tafel komen.'

'Echt, de tijd is voorbij dat de federale overheid naar de Vlaamse overheid belde met de vraag een extra budgettaire inspanning te doen en dat dit de volgen-de dag geregeld was. Zo gaat dat niet meer.'

6 'Een doorgedreven evaluatie van de kosten-batenanalyse van de BAM laat er geen twijfel over bestaan dat het maatschappelijk resultaat van het weggestemde Lange Wapper-project nul of zelfs negatief is. In dat geval is het beter om niets te doen.'

Kristiaan Kerstens, econoom, in Knack

Peeters: 'Niets doen is geen optie, want dat betekent nog meer files, onveiligheid en een minder leefbare omgeving. Dat verrast me van een econoom. Ook in dit dossier wordt 2010 een cruciaal jaar. Tal van werkgroepen over de Antwerpse verkeersproblematiek en de BAM zijn al bijeengekomen. Zo is het al duidelijk dat de organisatie van de BAM wordt hertekend om ervoor te zorgen dat de investeringen buiten de Vlaamse begroting kunnen worden gehouden. Ook worden scenario's uitgetekend voor de Oosterweelverbinding.'

'Veel zal natuurlijk afhangen van de uitspraak van de Raad van State over het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (mogelijks wordt dit vernietigd, red.). Wie vindt dat we die uitspraak niet moeten afwachten om beslissingen te nemen in dit dossier, kent het dossier niet of is plat populistisch bezig. De oppositiepartij Open VLD stuurt daar op aan. Tegelijk ijveren ze voor een nooddecreet om dit project er snel door te jagen. Tja, dan riskeren we door Europa op de vingers te worden getikt. Of de scenario's nog een tunnel en een brug omvatten? Daar ga ik nog niet op in. Belangrijk is dat het definitieve scenario financieel en juridisch steek houdt en kan

rekenen op brede steun.

'Maar wees gerust, deze Vlaamse regering zal in dit dossier een beslissing nemen, ondanks de perceptie dat daarover in de regering onenigheid zou zijn. We hebben toch ook een oplossing gevonden voor het stadion van Brugge?'

7 'Wie zijn job verliest, heeft geen baat bij plannen en werkgroepen, wel bij werk.'

Patricia Ceysens (Open VLD), voormalig minister van Economie, over het Vlaams werkgelegenheids- en investeringsplan, kortweg WIP.

Peeters: 'Kijk, dit plan bouwt voort op het Vlaams relanceplan, waarvan vriend en vijand zegt dat het werkt. Dit WIP is ook mee opgesteld door de sociale partners; bonden en werkgevers. Het is lang geleden dat dat nog eens is gebeurd op Vlaams niveau.'

'Ik ben als voormalig gedelegeerd bestuurder van Unizo goed geplaatst om het belang van zo'n plan te kunnen inschatten. Dit plan bevat maatregelen voor de korte en lange termijn. De oppositie doet natuurlijk haar werk, maar het neersabelen van dit plan is volkomen onterecht. Op het terrein zal het heel concreet worden ingevuld, bijvoorbeeld bij de begeleiding van werkzoekenden door de VDAB. Natuurlijk wil ik dit plan niet overroepen. Er staat inderdaad niet in dat we 200.000 jobs zullen creëren. Maar zou dat realistisch zijn?'

'En de oppositiekritiek dat we in de plaats van het WIP beter vandaag zouden beginnen met de bouw van honderd scholen, goed voor duizenden jobs, is wat al te makkelijk. Voor de bouw van die scholen hebben we een publiek-private samenwerking op poten gezet. Mogen we er alsjeblieft voor zorgen dat we serieuze onderhandelingen voeren met het bankenconsortium rond Fortis? Of heeft men liever dat we plat op onze buik gaan voor de privépartner en niet de beste voorwaarden bedingen? Wat wil de oppositie eigenlijk?'

katrien verstraete

Vlaams minister-president Kris Peeters (CD&V) geeft dit weekend een rist rentree- interviews voor 2010. Wij gooien het over een andere boeg en leggen hem zeven citaten voor over de cruciale Vlaamse dossiers van dit jaar.